

जीवन र

जुगिन्दर ल

जीवन यात्रा

SUBTITLE

by

डॉ जुगिन्दर लूथरा

Your Publisher

कॉपीराइट पृष्ठ

इस पुस्तक की सभी कवितायें जुगिन्दर लूथरा द्वारा संरक्षित हैं। सभी अधिकार सुरक्षित हैं।

इस पुस्तक के किसी भी हिस्से को लेखक और प्रकाशक की लिखित इजाज़त के बिना
डुप्लीकेट, या किसी भी रूप में या किसी भी माध्यम से उपयोग नहीं किया जा सकता है।

प्रकाशक: प्रकाशक का नाम

प्रथम संस्करण :2024

ISBN:नंबर

Contents

Contents	v
Preface	viii
1 क्रम	2
आध्यात्मिक	2
परिवार	2
ज़िन्दगी	3
हास्य	4
2 आध्यात्मिक	8
भगवान	8
स्रोत	8
सर्वव्यापी	9
मोक्ष	10
दो दिन का मेहमान	12
असली रूप	13

Preface

इस किताब की यात्रा को पूरा करने में बहुत
लोगों ने सहायता की है। मेरी तुकबंदियों को
कविता का दर्जा दे कर मुझे प्रोत्साहन दिया
है। उन के सहयोग और प्रोत्साहन के बिना

इसे पूरा करना संभव नहीं था।

डॉ शिववरण सिंह रघुवंशी, जयदेव तनेजा, कृष्णा शर्मा, आरती पिंटो, पंकज महरोत्रा का इस
किताब के पूरा होने में हाथ है। मेरी पत्नी, डौली लूथरा ने कविताओं को सुना और संवारा।

नमिता रोहिणी और रश्मी ने किताब लिखने लिए प्रोत्साहित किया। प्रेम लूथरा ने कविता
लिखने की योग्यता देखी

हमारे दोहते, अर्जन बीर सिंह ने फूलों की तस्वीर स्वयं लेने के बाद पुस्तक का आवरण बहुत
प्यार और लगन के साथ बनाया। नमिता लूथरा ने कई सुझाव दिये।

अंत में, उन अनगिनत व्यक्तियों का धन्यवाद

करता हूँ जिन्होंने इस यात्रा में अपने

अनुभव, कहानियाँ और सुझाव मेरे साथ

साझा किये—आप सभी ने इस पुस्तक में

हो और योगदान दिया है। आप ने दिल से सराहना कर के मेरा हौसला बढ़ाया।

यह पुस्तक मैं अपने गुरु जी को, अपने परिवार और आप सब को समर्पित करता हूँ

जुगिन्दर लूथरा

Chapter I

क्रम

डॉ जुगिन्दर लूथरा

आध्यात्मिक

भ००००
०००००
००००००००००
०००००
०० ००० ०० ००००००
०००० ०००
००००
००००००००
०० ०००००
०००० ०० ००००

परिवार

०० ००००० ००००
०००० ००००
०००००००
००००० ००००००० ००
०००० ०० ००० ०० ० ००० ०००
००० ०००० ००० ००० ०००
०००० ००००००
००००० ००००
००० ०००० ००
०००००००० ०० ०००००००
०००
०००००० ०० ०००००
००००० ००००० ००००००००००००
००० ०० ०० ०० ००
००००
०० ०००० ०० ००
०० ००० ०० ०००००
०००००००००
०००० ००००

डॉ जुगिन्दर लूथरा

००००००
०० ००० ०० ००००
००००० ०००
०००००००
०००००००००
०००००००
०००००० ०० ०००
०००००० ०००००० ०००
००००००० ०००००० ०००
००००००
०० ०० ०० ०० ०००
००००

हास्य

००००० ००० ०० ००००
००००
००००
०००
००० ००००० ०० ००० ००००
०००० ०० ०० ०००
०००००
०००००० ००००००
०००० ०० ०० ००००
००००
००००० ०० ०००, ०००० ०० ००००
००००० ००००००
००००
०००००००
०००००००० ०० ००० ०००००
०००००००००० ०००० ०००
००००००० ०००००० ०००
००००० ००००
०००० ००००

जीवन यात्रा

000 00000
 0000000 00 00 00000000
 0000000 00 000
 0000000000000
 0000 00 000
 0000 000
 000 00 00000
 0000 000
 000
 00000 00 000000
 000
 0000 00 000
 0000 00 0000
 000 00 000

Chapter 2

आध्यात्मिक

डॉ जुगिन्दर लूथरा

भगवान

तुम तूतूतू तूतूतूतू तू तूतू तूतूतू तूतू
तूतू तू तू तूतूतू तूतू तू तूतू तूतूतूतू
तूतू तू तूतूतू तूतू तूतूतू तूतू तूतू
तूतू तू तूतूतू तूतू तूतूतू तूतू तूतू

तूतू तूतूतू तू तूतूतूतू तूतू तूतूतू तूतूतू
तूतू तूतू तूतूतू तू तूतू तू तू तूतू
तूतू तूतू तूतू तूतू तू तूतूतू तूतू तूतूतू
तू तू तू तू तूतू तूतू तू तूतू तूतूतू
तूतू तूतूतू तूतूतू तूतू तू तू तूतूतू

तूतू तूतूतू तूतू तूतू तूतू तू तूतूतू
तूतू तूतूतू तूतू तूतूतू तू तू तूतूतू
तू तू तूतू तूतूतू तूतूतू तूतूतू तूतूतू
तूतूतू तूतूतू तू तूतूतू तूतू तू तूतूतू

तूतूतू तू तूतू तूतू तूतू तू तूतू
तूतूतू तूतू तू तूतू तूतू तूतू तूतू तूतू
तू तूतू तूतू तूतूतू तूतू तू तूतू तूतू तूतू
तूतू तूतू तूतू तू, तूतू तूतू तूतू तूतू तूतू
तूतू तूतू तूतू तू, तूतू तूतू तूतू तूतू तूतू

स्रोत

तूतू तूतू तू तू तू तू तूतू
तूतू तू तूतूतू तू तूतूतू
तूतू तूतूतू तूतू तूतू तूतू तू
तू तूतू तूतूतू तूतूतू
तूतू तूतू तू...

तूतू तू तू तू तूतू तूतूतू
तूतू तू तू तूतूतू तूतूतू

जीवन यात्रा

ममता ममता मम ममतामता
मम मम मम ममता मम ममतामता
मम मम मम मम, ममता मम ममतामता 2
ममता मम ममतामता ममता ममतामता
ममता ममता मम मम ममता ममता
ममता मम ममतामता मम ममतामता
ममता ममता मम...

ममता मम ममता मम ममतामता
मम ममता मम मम ममता मम
मम ममता मम मम ममतामता
मम मम ममता मम मम ममतामता
ममता ममता ममता ममता ममता
ममता ममता ममता ममता ममतामता
ममता ममता मम मम ममता ममता
ममता मम ममतामता मम ममतामता
ममता ममतामता ममता ममता ममता
मम ममता ममतामता ममतामता
ममता ममता मम...

सर्वव्यापी

ममतामता ममता ममता ममता ममतामता
मम ममतामता ममतामता ममतामता
ममता ममतामता ममतामता ममतामता
ममता ममतामता ममतामता ममतामता

ममतामता ममता ममता ममता ममतामता
मम ममतामता ममतामता ममतामता

ममता ममतामता ममता ममता ममतामतामता
ममता ममतामता ममतामता ममतामता ममतामता
ममता ममता ममता ममता ममतामतामता
मम ममता ममतामता ममतामता ममतामता

डॉ जुगिन्दर लूथरा

००००० ००००...

००० ०००० ०० ०० ००० ००००
००० ०० ०००० ०० ०००० ०००० ००००
००००० ००० ००० ०० ०० ००० ००
०० ०००००० ००० ०००० ०० ०००
००००० ००००...

००० ०० ०००० ०० ०० ०००
०००० ००० ०० ००० ०० ०००००
०० ०० ००००० ० ०००० ०००००
०००० ०००० ०० ०० ००००

००००० ०००० ००० ००० ०० ००००
०० ०० ०००० ००००० ०००००
००० ०००० ०००० ००
००००० ००० ००००
०००० ०० ००००० ०० ००० ००००००
०००० ०० ००००० ०० ००० ००००००

मोक्ष

००० ००००० ०००० ००००
०००० ०० ००० ०००० ००
००० ०० ०००० ००० ०००००
०० ००० ०० ०० ०००००० ००
००० ०००००...

०००० ०००० ०० ०००००
००० ०० ००० ०० ००० ०००००००
००० ०००० ०००० ००००० ००००
०००० ०० ०० ०० ०००००००००
००० ०० ०० ०० ००० ०००० ०० x2
०० ०० ०००० ०० ०००० ००

जीवन यात्रा

००० ०००००...

००० ०० ००० ०००० ०० ००००
०० ०० ००० ०००००००० ००
०००० ०००० ०० ००० ०० ००००
०० ०० ०० ००००० ०००००० ००
०००० ०००० ०० ००० ०००० ०० x2
०० ०० ००० ०००००० ००
००० ०००००...

०००० ०००० ०००० ००००
००० ००००००० ००० ००००० ०००००००
००० ००००००० ००००००० ००००
०० ०० ००० ०० ००० ०० ००००
०००० ०००० ०००० ०० ००००० x2
०० ०० ००० ०००००० ००
००० ०००००...

००० ००००० ०० ००० ०० ००००
०००००००००० ०० ००००० ००
००० ०००० ००० ०००० ००० ००००
००० ०० ०००० ००००० ००
००००० ०००० ०० ००० ००० ०० x2
००० ०० ०००० ०००० ००
००० ०००००...

०००० ०० ००० ०० ००००० ००००
००० ०० ००० ००० ००० ०००००००
०००० ०००० ०००० ००० ००० ००
००० ००००००० ० ०००००००
०० ०० ०००० ०० ०० ०००००० x2
०००० ०००० ०० ०००० ००
००० ०००००...

०००० ०० ००० ०० ००० ०००००

डॉ जुगिन्दर लूथरा

००० ०० ००० ००० ००००० ०००
००० ००० ०० ००० ००० ००० ००
०० ०००० ०० ००० ०००
०००० ००० ०० ००० ०००० ०० x2
००००० ०००० ०० ०००० ००
००० ००००० ०००० ००००
०००० ०० ००० ०००० ००
००० ०० ०००० ००० ०००००
०० ००० ०० ०० ०००००० ००
००० ०००००...

दो दिन का मेहमान

०० ००० ०० ०००००० ०० ००
००० ०० ०० ००००० ०० ०० x2
०० ०० ००० ०० ०० ००००
०००० ००० ०००००० ०० ००
०० ००० ०० ०००००० ०० ००

००० ०० ०० ०० ०० ०० ००००
०० ०० ०० ००००० ००
००० ०००० ००० ०००० ०० ०००
०० ००० ०० ०००० ००
०० ००० ०० ०००० ००
००० ००० ००० ००० ०० ००००
०००० ००० ०० ०० ००००० ००
०० ००० ०० ०००००० ०० ००

००००० ००००० ०००० ०००००
००० ०००० ००० ०० ०००००
०० ०००० ०० ०००० ००
०० ००००००० ०० ०००० ०० ०००००
०० ००००००० ०० ०००० ०० ०००००
००० ०० ०००० ०००० ००

जीवन यात्रा

0000 0000 00000 000 00 00
00 000 00 000000 00 00

000 0000 00 0000 00000
 00 000 00 000 0000 00
 00 00 00 00 00 000000 000
 0000 000 00 0000 00
 0000 000 00 0000 00
 00000000 00 0000 0000 00 00000
 0000 00 00 000000 00 00
 00 000 00 0000000 00 00

00 000 00 000000 00 00
 000 00 00 00000 00 00
 00 00 000, 00 00 0000
 0000 000 000000 00 00
 00 000 00 000000 00 00

असली रूप

00 000000 000 000 0000000
 000 000 00 0000 000000
 0000 00 000000 000000 000 00
 00 0000 00 000 00 0000
 00 00000...

000000 000000 000000000000 00
00 00 00000 000000 00000000 00
000000 00 00000 0000 00 00 00000 x2
00 00 000 000 00 00 000000
00 000000 000...

000000 0000 00000000 0000
00 00 00000 00000 0000 x2

ਡॉ जुगिन्दर लूथरा

0000000000 00 000 0000 00 x2
00 00 0000 00 000 00 0000

00 00000 000 000 0000000
000 000 00 0000 00000
0000 00 00000 00000 000 00
00 0000 00 000 00 0000
00 0000 00 000 00 0000

हर चीज़, घटना, सोच, और पल में कविता छुपी होती है। जीवन बहुत कवितायें अनखिली रह जाती हैं। इस कविता संग्रह में ये कविता बाँटा है—आध्यात्मिक, परिवार, जीवन, हास्य और अंत में बुढ़ापा इन में जीवन के अलग अलग रूप मिलते हैं।

जुगिन्दर लूथरा

डॉ जुगिन्दर लूथरा द्वारा लिखित यह कविता संग्रह- जीवन यात्रा जीवन विविधता को प्रकट करती हैं। आधुनिक दीवाली और नाशुक जैसे परिवर्तनों को दर्शाते हैं। फूल की कहानी और सुखी जीवन हमें सरल बचपन, मां-बाप, दादा-दादी और बच्चे जैसे विषय परिवार की यादों उम्र और पुनः जन्म पर कविताएं जीवन के चक्र और आध्यात्मिकता औरत और पति-पत्नी के रिश्ते पर कविताएं भी जीवन के विभिन्न बुढ़ापा और मौत जैसे विषय वर्तमान समय की कठोर वास्तविकता संवेदनाएं और हास्य का मिश्रण मिलता है। कुल मिलाकर, ये कविता प्रस्तुत करती हैं।

डॉ स्वीवरण सिंह रघुवंश
इन की 9 पुस्तकों में से तीन के नाम हैं —जीवन तरंगिणी, र